

Kristianstads kommun

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Arbete- och välfärdsnämnden

Kommunfullmäktige

Granskning av vuxenutbildningen

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kristianstads kommun har PwC genomfört en granskning av vuxenutbildningen, se bifogad bilaga.

Granskningens revisionsfrågor har varit:

- *Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet?*
- *Säkerställer arbete och välfärdsnämnden att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet?*

Efter genomförd granskning bedömer vi att barn- och utbildningsnämnden samt arbete- och välfärdsnämnden **i allt väsentligt** säkerställer att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet.

Båda nämnderna behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Vidare behöver nämnderna arbeta med ansvarsfördelningen på ett sätt som innebär att det en fungerande samverkan inte bara vilar på tjänstemännen och utförarnivån. Dessutom behöver nämnderna säkerställa att de individuella studieplanerna upprättas i enlighet med lagens krav.

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas att implementerar styrkortmodell för vuxenutbildningarna. I granskningsrapporten återfinns en beskrivning av de olika kontrollmålen och hur dessa har uppfyllts.

Granskningsrapporten överlämnas till barn- och utbildningsnämnden samt arbete- och välfärdsnämnden för beaktande och till kommunstyrelsen samt kommunfullmäktige för kännedom.

För revisorerna i Kristianstads kommun

Göran Sevebrant
Ordförande

Göran Wagermark
Vice ordförande

Revisionsrapport

Granskning av vuxenut- bildningen

Kristianstads kommun

*Viktor Prytz
Cert. Kommunal
revisor*

Emma Ekstén

Anna Olsson Lindén

Februari 2018

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och Revisionsfrågor	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Kontrollmål	3
1.5. Avgränsning och metod.....	4
2. Iakttagelser och bedömningar	5
2.1. Inledande statistik.....	5
2.2. Ansvars- och rollfördelning inom vuxenutbildningen	7
2.3. Insatser för att nå dem som har rätt till utbildningen	9
2.4. Behöriga lärare i undervisningen	9
2.5. Systematiskt kvalitetsarbete.....	10
2.6. Individuella studieplaner	12
2.7. De studerande erbjuds studie- och yrkesvägledning	14
2.8. Samverkan med arbetslivet	14
2.9. Uppföljning av de utbildningar som upphandlas	15
2.10. Erbjudna utbildningar och efterfrågan	17
2.11. SFI-utbildningen påbörjas inom 3 månader från rätt till utbildningen	18
2.12. Kartläggning av elevens kunskaper och förutsättningar i SFI	18
3. Bedömningar	20
3.1. Bedömningar mot kontrollmål.....	20
3.2. Revisionell bedömning	22

Sammanfattning

Efter genomförd revision och genomgång av samtliga kontrollmål gör vi den samlade bedömningen att barn- och utbildningsnämnden samt arbete- och välfärdsnämnden **i allt väsentligt** säkerställer att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet.

Båda nämnderna behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Vidare behöver nämnderna arbeta med ansvarsfördelningen på ett sätt som innebär att det en fungerande samverkan inte bara vilar på tjänstemännen och utförarnivån. Dessutom behöver nämnderna säkerställa att de individuella studieplanerna upprättas i enlighet med lagens krav.

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas att implementerar styrkortsmodell för vuxenutbildningarna.

Övergripande kontrollmål	Bedömning
Det sker aktiva insatser för att nå dem som har rätt till utbildningen och för att motivera dem	Uppfyllt
Det finns behöriga lärare i undervisningen	Uppfyllt
Det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete	Delvis uppfyllt
Varje elev har en individuell studieplan som utarbetas i samverkan med eleven	Delvis uppfyllt
De studerande erbjuds studie- och yrkesvägledning	Uppfyllt
Det finns en fungerande samverkan med arbetslivet genom arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter.	Uppfyllt
Det sker uppföljning av de utbildningar som upphandlas.	Uppfyllt
Kontrollmål vuxenutbildningen i kommunal regi	Bedömning
Ansvars- och rollfördelning är tydlig inom vuxenutbildningen	Delvis uppfyllt
Kommunen tillser att de utbildningar som efterfrågas i kommunen erbjuds	Uppfyllt
Kontrollmål SFI i kommunal regi	Bedömning
Utbildningen påbörjas inom 3 månader från det att eleven har rätt till utbildningen.	Uppfyllt
Vid studiestart genomförs en kartläggning av elevens kunskaper och förutsättningar	Uppfyllt

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden samt Arbete och välfärdsnämnden ansvarar för vuxenutbildningarna i Kristianstad kommun. Flertalet yrkesutbildningar upphandlas från externa utförare av arbete- och välfärdsnämnden. SFI-undervisning sker i egen regi och genom folkhögskolor. Den grundläggande och gymnasiala vuxenutbildningen bedrivs av barn- och utbildningsnämnden. Den nämnden har även ansvar för en vård- och omsorgsutbildning. Utifrån en bedömning av väsentlighet och risk har kommunens revisorer valt att granska vuxenutbildningen inklusive SFI.

1.2. Syfte och Revisionsfrågor

Syftet är att granska om de berörda nämnderna bedriver vuxenutbildningen och SFI utifrån gällande styrdokument och att verksamheten är ändamålsenlig.

- Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet?
- Säkerställer arbete och välfärdsnämnden att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet?

1.3. Revisionskriterier

Skollagen (2010:800), Förordning om vuxenutbildning (2011:1108)

1.4. Kontrollmål

Övergripande

- Det sker aktiva insatser för att nå dem som har rätt till utbildningen och för att motivera dem
- Det finns behöriga lärare i undervisningen
- Det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete
- Varje elev har en individuell studieplan som utarbetas i samverkan med eleven
- De studerande erbjuds studie- och yrkesvägledning
- Det finns en fungerande samverkan med arbetslivet genom arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter.
- Det sker uppföljning av de utbildningar som upphandlas.

Vuxenutbildningen i kommunal regi

- Ansvars- och rollfördelning är tydlig inom vuxenutbildningen
- Kommunen tillser att de utbildningar som efterfrågas i kommunen erbjuds

SFI i kommunal regi

- Utbildningen påbörjas inom 3 månader från det att eleven har rätt till utbildningen.

- Vid studiestart genomförs en kartläggning av elevens kunskaper och förutsättningar

1.5. Avgränsning och metod

Granskningen avgränsas till barn- och utbildningsnämnden samt arbete och välfärdsnämnden och nämndernas ansvar för den kommunala vuxenutbildningen.

Vi har intervjuat berörda tjänstemän och personal inom barn- och utbildningsförvaltningen samt arbete och välfärdsförvaltningen; förvaltningscheferna med tillhörande verksamhetschef eller skolområdeschef, tjänstemän som arbetar med vuxenutbildningarna, berörda rektorer samt personal så som SYV och handläggare inom verksamheten.

Vi har vidare tagit del av relevant dokumentation så som uppföljning, rutiner, mallar och lokala styrdokument.

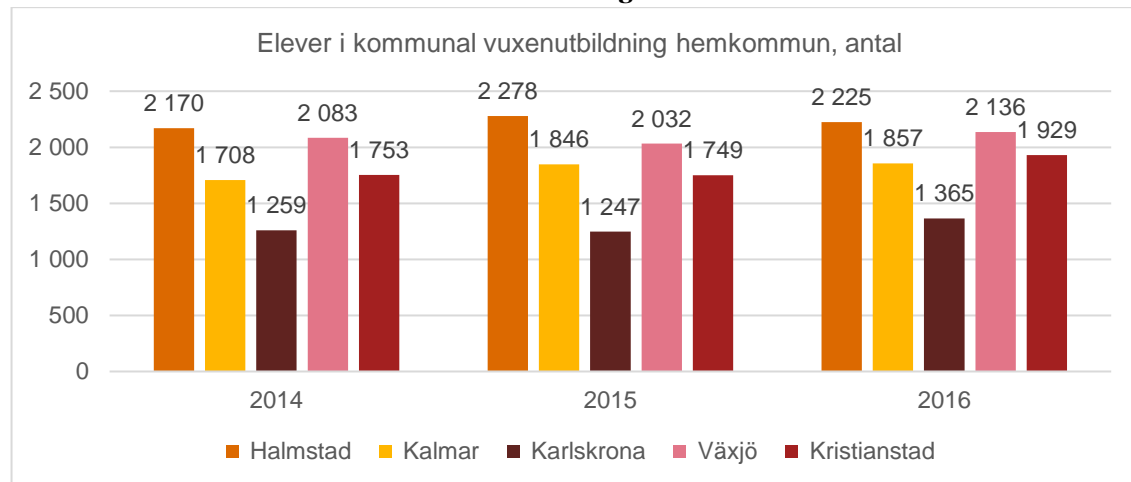
Granskningen är sakavstämd med de intervjuade.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Inledande statistik

Antalet elever i kommunal vuxenutbildning och SFI i Kristianstads kommun är jämförelsevis lik kommunerna Halmstad, Kalmar, Karlskrona och Växjö, inom alla områden vad gäller grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning såväl som SFI.

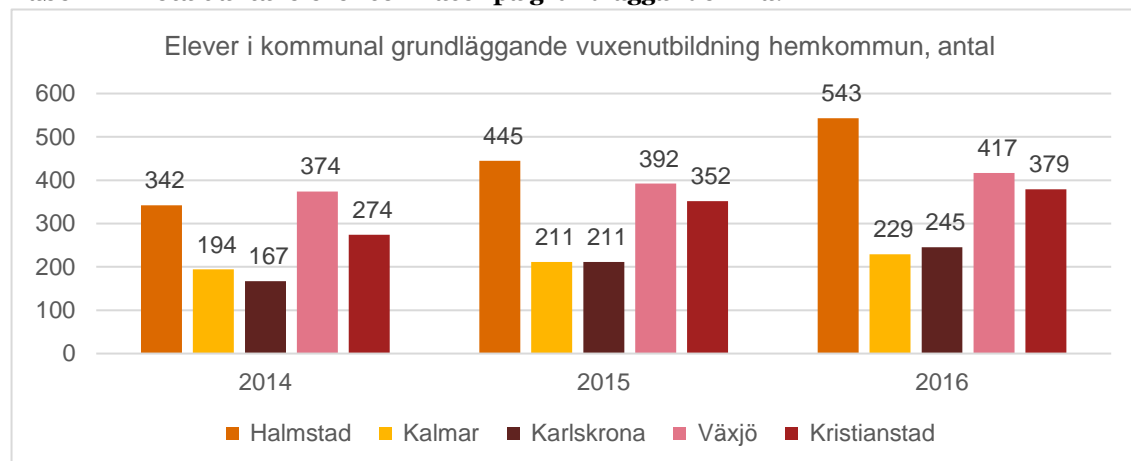
Tabell 1 – totalt antal elever inom vuxenutbildningen:

Källa: Kolada

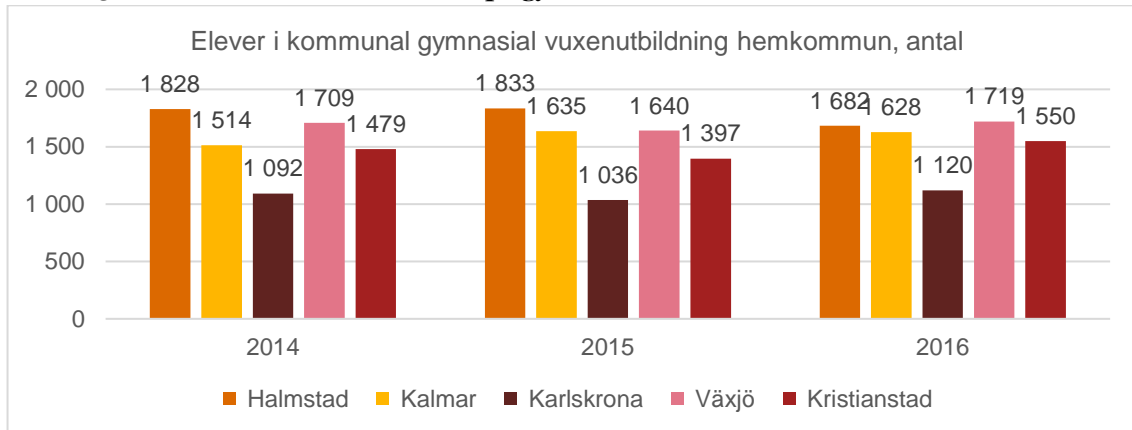
Tabellen visar att elevantalet inom den kommunala vuxenutbildningen i Kristianstad kommun har ökat något samt att Kristianstads kommun i genomsnitt har något färre elever än jämförelsekommunerna (bortsett från Karlskrona).

Tabell 2 – Totalt antal elever som läser på grundläggande nivå:

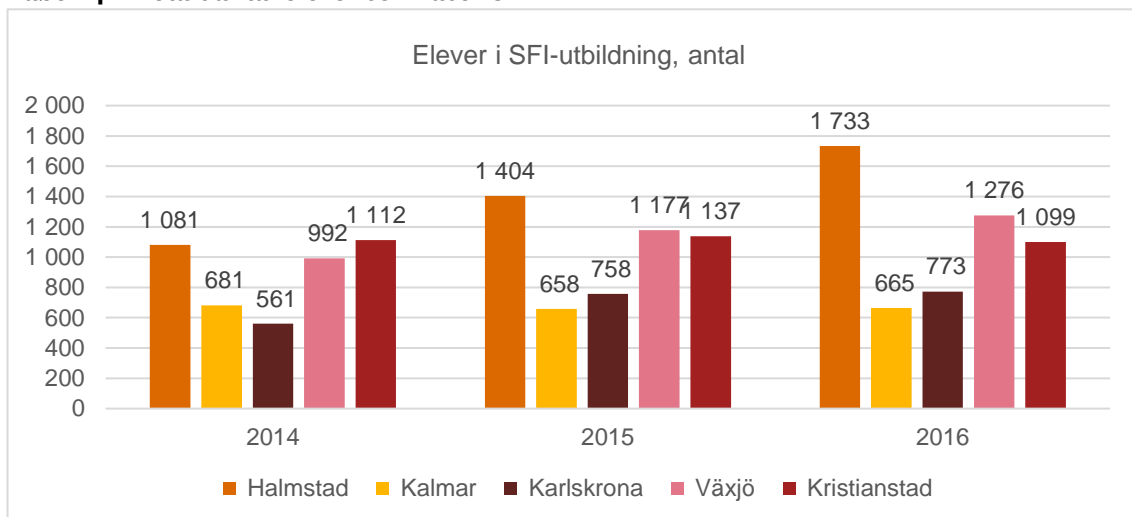

Källa: Kolada

Av tabellen framgår att elevantalet som studerar vuxenutbildning på grundläggande nivå har ökat med drygt 100 elever mellan år 2014 och år 2016 samt att ca 150 fler elever finns inskrivna på grundläggande vuxenutbildning i Kristianstads kommun än i två av jämförelsekommunerna.

Tabell 3 - Totalt antal elever som läser på gymnasial nivå:**Källa: Kolada**

I tabellen visas att flest elever inom vuxenutbildningen studerar på gymnasial nivå. Även här ligger Kristianstad något lägre än jämförelsekommunerna.

Tabell 4 – Totalt antal elever som läser SFI**Källa: Kolada**

Även antalet elever som studerar SFI skiljer sig från jämförelsegrupperna då elevantalet i Kristianstads kommun har minskat, medan elevantalet i tre av de andra kommunerna har stigit.

2.2. Ansvars- och rollfördelning inom vuxenutbildningen

2.2.1. Iakttagelser

Vuxenutbildningen i Kristianstad kommun är uppdelad på två nämnder, barn- och utbildningsnämnden samt arbete- och välfärdsnämnden. Reglementena för respektive nämnd är tydliga och anger vilka delar av vuxenutbildningen som respektive nämnd har ansvar för.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen (grundläggande- och gymnasial nivå) och särskild utbildning för vuxna som anordnas i egen regi. Arbete- och välfärdsnämnden är ansvarig för utbildning i svenska för invandrare, SFI, i egen regi samt upphandlade kommunala vuxenutbildningar. Vuxenutbildningen inom barn- och utbildningsförvaltningen är indelad i två skolenheter. SFI-utbildningen inom arbete- och välfärdsförvaltningen består av en skolenhet med ca 550 elever som leds av en rektor och biträdande rektor.

Arbete- och välfärdsförvaltningen har det pedagogiska ansvaret för de upphandlade vuxenutbildningarna, som främst består av yrkesutbildningar och lärlingsutbildningar. Arbete- och välfärdsnämnden har även gett i uppdrag till barn- och utbildningsnämnden att anordna viss utbildning. Barn- och utbildningsförvaltningen fungerar då som en intern utbildningsanordnare med eget pedagogiskt ansvar för utbildningen. Anledningen till denna uppdelning är att arbete- och välfärd i större omfattning har kontakter och insikter vad gäller vilka utbildningar som behövs ur ett arbetsmarknadsperspektiv.

Utbildning i SFI kan samtidigt integreras med studier vid den kommunala vuxenutbildningen (komvux), för att eleverna på ett tidigt stadium ska kunna kombinera sin utbildning i att lära sig svenska med andra ämnen. Detta har medfört att samarbetet mellan de båda förvaltningarna har utvecklats ytterligare. Schemaläggningen samordnas genom personal som ansvarar för schemaläggning och har kontakt med båda förvaltningarna.

Figur som utgår från modell från Skolverkets skrift om kommunal vuxenutbildning (2014)

All studievägledning, ansökan och antagning till vuxenutbildningen i Kristianstad kommun är samlat hos en aktör, Väglednings- och lärcentrum (VLC). VLC ligger organisato-

riskt under arbete- och välfärdsnämnden. Genom enheten sker all ansökan till vuxenutbildning i kommunen, oavsett utbildningstyp och utbildningsanordnare. Det gäller till exempelvis även ansökan SFI-utbildning vid folkhögskolorna i kommunen. En gemensam enhet fungerar som en väg in för elever och beskrivs göra det enklare för eleverna att kombinera sina utbildningar. Av intervju framgår att denna gemensamma antagningsenhet har fått positiva effekter för samordningen och helhetssynen i organisationen. Vidare uppfattas det fungera väl även om rektorerna för utbildningarna verkar under olika nämnder. Det är även VLC som ansvarar för arbete- och välfärdsnämndens upphandlade utbildningar, som främst består av yrkesutbildningar.

Barn- och utbildningsnämnden har en budget för att hantera verksamheten med kommunala utbildningsplatser. På gymnasial nivå finns högskoleförberedande utbildningar såväl som yrkesutbildningar. Nämnden fattar årligen beslut om vilka utbildningar som ska ges. Arbete- och välfärdsnämnden har också en budget för sin vuxenutbildning. En betydande del finansieras genom statsbidrag. Arbete- och välfärdsförvaltningen ansöker om statsbidrag för kommunens samtliga vuxenutbildningar.

Barn- och utbildningsnämnden och arbete- och välfärdsnämnden har två olika och separata styrsystem för vuxenutbildningen. Kristianstad kommuns styrmodell består av balanserad styrning med styrkort. Arbete- och välfärdsnämnden har styrkort (mål och indikatorer) framtagna för vuxenutbildningen. Barn- och utbildningsnämnden har inte styrkort för vuxenutbildningen. Av intervjuerna framgår att det skulle behövas styrkort men att det är en utmaning att få till styrkort som harmoniserar med lagstiftningen och läroplanen. Trots styrning från två olika nämnder, framhåller de intervjuade att inriktning och styrning av vuxenutbildningen på förvaltningsnivå samordnas. I de få fall nämnderna behandlar liknande frågor, framhålls vid intervju att förvaltningarnas utgångspunkt är att redovisningen till respektive nämnd ska vara samma till innehållet.

Det finns en ledningsgrupp som är förvaltningsövergripande mellan de båda förvaltningarna. Ledningsgruppen träffas varje vecka för att hantera gemensamma frågor som rör vuxenutbildningen, invånarnas behov och utbildningsutbudet. Rektorer från båda förvaltningarna träffas följaktligen varje vecka. Rektorer och utvecklare träffas varannan vecka och diskuterar arbetssättet och organisationen. Gruppen med rektorer och utvecklare sattes ihop för att kunna ha ett forum i den nuvarande organisationsuppdelningen. Arbetsuppgifter och ansvarsområden för personalen är dokumenterad. Förvaltningarna har arbetat fram gemensamma arbetsrutiner och tillvägagångssätt vid beslutsfattande t.ex. vid provningar och kvalitetssäkringar vid sjukdom.

Tidigare hade förvaltningarna olika datasystem som inte kommunicerade med varandra och det var oklart var beslutsrätten låg. De intervjuade menar att det nu har klarnat i den dialogen och att arbetsgången är förtydligad. Det uppstod problem när administratörerna skulle byta från barn- och utbildningsförvaltningens system till arbete- och välfärdsförvaltningen, men systemet fungerar i nuläget. Förvaltningarna har nu samma verksamhetssystem, bland annat Procapita. Förvaltningarna har även byggt upp en digital plattform där gemensamma dokument samlas och är tillgängliga för personal från båda förvaltningarna.

Ansvars- och rollfördelningen beskrivs av de intervjuade som väl fungerande. Vid intervju likställs samarbetet mellan de två förvaltningarna med hur ett samarbete brukar fungera

mellan skolområden. Det framhålls även i intervjuer att det är lika enkelt att formera ett samarbete mellan de två förvaltningarna som det är att formera ett samarbete inom den egna förvaltningen. I det fall där ett kompetensområde har samlats i en enhet, VLC, har det beskrivits som en positiv förändring för samordningen. Ett område som utpekats under intervjuerna där eventuellt dubbelarbete kan ske är kartläggningen vid SFI och upprättandet av individuella studieplaner på VLC.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det delvis finns en tydlig ansvars- och rollfördelning inom vuxenutbildningen. Vi grundar bedömningen på att det finns en tydlig och klar rollförväntning trots att vuxenutbildningen hanteras under två olika nämnder. Vi anser samtidigt att det finns en risk i att de olika nämnderna använder olika styrsystem, vilket kan medföra att den politiska styrningen försvagas eller uppfattas som tvetydig.

2.3. Insatser för att nå dem som har rätt till utbildningen

2.3.1. Iakttagelser

Arbete- och välfärdsförvaltningen har en uppsökande verksamhet. Vuxenutbildningen finns representerad på sociala medier och andra kontaktskapande forum, så som relevanta mässor. Kristianstad kommun har en samlad studie- och yrkesvägledning, Väglednings- och lärcentrum (VLC), som erbjuder stöd och vägledning för kommunens alla medborgare. VLC fungerar också som en samlad väg in för ansökan till vuxenutbildningen, oavsett vilken aktör som är utförare. Ett arbete pågår för att öka tillgängligheten för ansökan genom en gemensam webbansökan.

Den grupp som de intervjuade bedömer som svårast att nå är personer med kraftig ohälsa och så kallade hemmasittare, det vill säga unga med historik av långvarig skolfrånvaro eller unga som varken arbetar eller studerar och har lite kontakt med myndigheter. Kommunen arbetar även aktivt för att nå nyanlända som inte kommer från etableringen, utan flyttar till kommunen på eget initiativ. Inom den gruppen är kvinnor med barn en prioriterad, och generellt sett en svårnådd, målgrupp. Kristianstad kommun erbjuder därför SFI för föräldralediga. För att öka tillgängligheten är verksamheten förlagd i ett område där en stor del av målgruppen är bosatt. Förutom SFI för föräldralediga finns det öppna stödet, till exempel föräldrautbildning, även samlat här.

2.3.2. Bedömning

Vi bedömer att det sker aktiva insatser för att nå dem som har rätt till utbildningen och för att motivera dem. Bedömningen grundar vi på att det finns en samlad väg in för ansökan till vuxenutbildningen som också kan ta ett övergripande ansvar för att nå de som har rätt till utbildning. Vidare anser vi att det sker aktiva insatser för att motivera utbildning i form av representation på mässor och annat informationsmaterial som går ut till potentiella elever.

2.4. Behöriga lärare i undervisningen

2.4.1. Iakttagelser

Detta nyckeltal följs upp av förvaltning och nämnd. Det är vid granskningstillfället en hög grad av behöriga lärare i verksamheten. I ämnena på grundläggande nivå är alla lärare

behöriga och legitimerade. På gymnasial nivå är 90 % behöriga och legitimerade. På yrkeshögskolan är inte alla behöriga, men där finns inte heller det kravet för att få anställas som lärare utan tidsbegränsning. De som undervisar som yrkeslärare har enligt de intervjuade en god kompetens inom sitt område och av 26 yrkeslärare är 7 av dessa obehöriga. I princip samtliga lärare inom SFI som saknar behörighet läser för närvarande in sin behörighet. Behörigheten hos yrkeslärare vid externa utbildningsanordnare är däremot fortfarande en utmaning. De intervjuade anser att det är relativt lätt att rekrytera personal till vuxenutbildningen.

Vuxenutbildningarna såväl som yrkeshögskolan har enligt de intervjuade en hög attraktivitet, vilket är bra för vuxenutbildningen. Det framhålls dock i intervjuer att rekryteringar bör ske med viss försiktighet för att upprätthålla kvaliteten i skolan.

2.4.2. Bedömning

Vi bedömer att det finns behöriga lärare i undervisningen. Vi grundar bedömningen på att även om det nationellt sett är svårt för skolor runt om i landet att rekrytera behöriga lärare, så har Kristianstad kommun en hög behörighetsgrad på sina lärare. Vi noterar att inte alla yrkeslärare är behöriga, men i linje med skolverket får den som inte har legitimation som lärare anställas utan tidsbegränsning om denne ska undervisa ett yrkesämne. Detta gäller bara om det saknas sökande som har legitimation, om den sökande har tillräcklig kompetens och det finns skäl att anta att den sökande är lämplig att bedriva undervisningen.

2.5. Systematiskt kvalitetsarbete

2.5.1. Iakttagelser

Eftersom två nämnder och förvaltningar tillsammans har ansvar för vuxenutbildningen finns det även två systematiska kvalitetsarbeten. Det är ingen överlappning mellan utförandet av verksamheten men det är ett nära och utvecklat samarbete mellan förvaltningarna.

För barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar främst respektive rektor för det systematiska kvalitetsarbetet. Skolchefen har en kontinuerlig dialog med rektorerna om deras kvalitetsarbete och med en regelbundenhet kommuniceras de resultat som nås i verksamheterna. Årligen görs en helhetsanalys av såväl grund- och gymnasieskola som av vuxenutbildningen. För barn- och utbildningsnämnden rapporteras årligen avbrott (negativa i relation till positiva sådana) genom ett muntligt informationsärende. Rektorerna för vuxenutbildningen framhåller i intervju att de har en nära dialog med förvaltningschefen såväl som med politikerna. Varje månad genomförs uppföljningar inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet inom barn- och utbildningsnämnden, men det är inte varje månad som vuxenutbildningen är föremål för uppföljning. Skolinspektionen har efter tillsyn i Kristianstads kommun konstaterat i sitt granskningsbeslut från december 2017 att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet gällande uppföljningen av resultaten inom särskild utbildning för vuxna. Kristianstads kommun har därför fått föreläggande om att senast den 14 september 2018 vidta åtgärder för att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå uppfyller författningarnas krav.

Kristianstads styrmodell består av balanserade styrkort. De balanserade styrkorten utgörs av mål med tillhörande mätetal inom de fyra perspektiven: medborgare, utveckling, med-

arbetare och ekonomi. Arbeta- och välfärdsnämndens styrkort med mål har brutits ner på verksamhetsnivå för vuxenutbildningen som nämnden ansvarar för. Det är främst den kommunala målstyrningen med dess styrkort som de intervjuade hänvisar till vid samtal om det systematiska kvalitetsarbetet. De intervjuade vid arbete- och välfärdförvaltningen menar att nämndens målstyrning överensstämmer med de nationella målen för vuxenutbildningen. Barn- och utbildningsnämnden saknar styrkort gällande vuxenutbildningen, och anger i intervjun att det är en utmaning att få till styrkort som harmoniserar med lagstiftningen.

Förutom uppföljningen av mål och nyckeltal inom ramen för den balanserade styrningen, sker också uppföljning av kontrollpunkter enligt planen för intern kontroll.

Kvalitetsarbetet inom arbete- och välfärdsnämnden följs upp årligen och halvårsvis genom en verksamhetsberättelse (likheter finns med det som barn- och utbildningsförvaltningen benämner som helhetsanalys). Det finns även uppföljningar av indikatorer som sker kvartalsvis.

Inom arbete- och välfärdsnämnden utarbetas en verksamhetsplan på förvaltningsnivå. En betydelsefull del av verksamhetsplanen är omvärldsanalysen. Arbeta- och välfärdsnämnden har ett internt årligen med fokus på styrning utifrån förvaltningens analys.

Rektorn som har det pedagogiska ansvaret för arbete- och välfärdsnämndens upphandlade utbildningar följer upp utbildningarnas systematiska kvalitetsarbete. Det sker genom att kommunen begär in dokumentationen för kvalitetsarbetet samt genom fokusområden som utgår från eventuella brister och förändrade förutsättningar för verksamheterna vid kvartalsvisa uppföljningssamtal. Ett liknande system med uppföljning av fokusområden på huvudmannanivå saknas för utbildningen i egen regi (SFI). SFI följs upp på samma sätt som övrig vuxenutbildning inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

2.5.2. Bedömning

Vi bedömer att det delvis bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete.

Enligt skollagen ska ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivas både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Huvudmannen ska skapa strukturer och rutiner för hur utbildningens resultat ska följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till de nationella målen och ska se till att vidta åtgärder vid brister.

Syftet är att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet utifrån skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Skolverkets allmänna råd betonar att dokumentationen av kvalitetsarbetet är det viktigt att skilja på de nationella målen och andra uppsatta mål. I arbete- och välfärdsnämnden beskrivs uppföljning främst av de kommunala målen. Det är positivt att det finns mål med indikatorer som regelbundet följs upp för varje verksamhetsområde för vuxenutbildningen inom arbete- och välfärdsnämnden. Dessa mål strider inte mot de nationella. Huvudmannen ska säkerställa en systematisk uppföljning även av områden inom de nationella målen som eventuellt inte ryms i den kommunala målstyrningen. Det är oklart hur detta dokumenteras och säkerställs på huvudmannanivå enligt de uppgifter som framkommit vid granskningstillfället.

Den uppföljning som sker till barn- och utbildningsnämnden säkerställer inte att resultat från hela den verksamhet inom vuxenutbildningen som nämnden ansvarar för kontinuerligt följs upp och analyseras på huvudmannanivå, samt dokumenteras i föreskrivna delar.

2.6. Individuella studieplaner

2.6.1. Iakttagelser

I samband med antagningen till vuxenutbildningen ska en individuell studieplan upprättas för varje elev. Tidigare fanns ett flertal processer som kunde leda till upprättandet av en individuell studieplan i Kristianstads kommun, vilket de intervjuade menar var rörigt och försvårade uppföljningen.

I nuläget sker all antagning genom Väglednings- och lärcentrum, VLC. Det är även studievägledarna vid VLC som upprättar studieplanen tillsammans med eleven. Ansökan till vuxenutbildning kan ske genom personligt besök på VLC eller webben. I det sistnämnda fallet tar en vägledare kontakt med eleven efter studiestart för upprättandet av en individuell studieplan. Eftersom en personlig kontakt inte är nödvändig vid ansöknings- och antagningstillfället kan en viss eftersläpning uppstå gällande kontakten med studievägledare, och därmed studieplanens upprättande. Vägledarna vid VLC anger att de är medvetna om och arbetar med detta. Individuella studieplaner utarbetas vid ett gemensamt samtal mellan vägledare och elev. Under samtalet diskuteras och dokumenteras enligt framtagen mall elevens behov och förutsättningar, utbildningsmål, studietakt, start- och slutdatum för kursen samt ev. prövningar i kurser eller valideringar. Samverkan med eleven beskrivs under intervjuerna som en förutsättning för upprättandet av planen.

Rektorerna inom barn- och utbildningsförvaltningen framhåller att varje elev har en individuell studieplan som utarbetas i samverkan med eleven. När de stora kursstarterna äger rum (en gång på hösten och en gång på våren) sker ett gemensamt upprop för samtliga av de som påbörjar vuxenutbildningen. Vid de tillfällena är alla studie- och yrkesvägledare med för att eleverna ska kunna boka tid för att kunna upprätta en individuell studieplan. När det gått ett tag på terminen gör studie- och yrkesvägledarna besök i klassrummen för att försöka fånga upp de som ännu inte upprättat en individuell studieplan. Årligen förs statistik på hur många som har en individuell studieplan.

Vuxenutbildningen har redovisat två mallar för studieplan. Mallen för kommunal vuxenutbildning och särskild vuxenutbildning innehåller framför allt uppgifter om den enskildes studiemål och planerad omfattning av studierna. Mallen för SFI innehåller inte en rubrik eller fråga som berör omfattningen av de planerade studierna. Verksamheten har angett att den ifyllda mallen läggs in i ett datasystem där uppgifterna från mallen kompletteras med lästa kurser, pågående kurser och planerade kurser inkl. resultat i form av betyg.

Vi har i granskningen tagit del av ett urval stickprover, 51 st., individuella studieplaner. 20 av dessa avser vuxenutbildningen, 13 vägledningscentrum, 15 SFI och 3 avser Lär vux. Bestämmelser om den individuella studieplanen finns i skollagen (2010:800), i förordning (2011:1108) om vuxenutbildning samt i förordning (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen. Av skollagen (20 kap. 8 § för kommunal vuxenutbildning 21 kap. 8 § för särskild utbildning för vuxna samt 22 kap. 10 § för utbildning i svenska för invandrare) framgår att planen ska innehålla uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad

omfattning av studierna. Om utbildningsmålet för en elev i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå är en gymnasieexamen, ska det i planen anges vilket program inom gymnasieskolan som utbildningen huvudsakligen motsvarar. Vidare ska i förekommande fall målen för individuella kurser framgå av planen.

I samtliga av de granskade individuella studieplanerna framgår de individuella kurserna och i de fall gymnasieprogram är aktuella för eleven framgår även dessa. De mallar som kommunen har tagit fram används inte i samtliga av stickproven (se tabell 1). Den enskildes utbildningsmål och planerade studieomfattning framgår inte i samtliga individuella studieplaner som vi granskat. I de fall mål och omfattning framgår finns de under en rubrik kallad "Utbildningsmål". I vissa fall finns målen som kommentarer.

Tabell 5:

	Studieplan som följer kommunens mall under rubriken "Utbildningsmål"	Studieplan som ej följer kommunens mall	Studieplanen innehåller utbildningsmål	Studieplanen innehåller planerad studieomfattning
VUX	9 av 20	11 av 20	17 av 20	9 av 20
VLC	3 av 13	10 av 13	3 av 13	2 av 13
SFI	12 av 15	3 av 15	12 av 15	12 av 15
Lärvux	2 av 3	1 av 3	2 av 3	2 av 3
Totalt	26 av 51	25 av 51	34 av 51	26 av 51

Källa: Individuella studieplaner från kommunen

Resultaten visar att ca hälften av de granskade studieplanerna följer kommunens mallar under rubriken "Utbildningsmål", resterande följer inte kommunens mallar. Av resultaten framgår även att ca 66 % av alla de granskade individuella studieplanerna innehåller det lagstadgade kravet om att utbildningsmål ska framgå och att ca hälften uppfyller kravet på att innehålla den planerade studieomfattningen.

2.6.2. Bedömning

Vi bedömer att varje elev delvis har en individuell studieplan som utarbetas i samverkan med eleven. Bedömningen grundar vi på att det finns rutiner och processer för att säkerställa att varje elev får en individuell studieplan utarbetad. Det finns även mallar för studieplanerna. Vidare har det i intervjuerna beskrivits att rutiner följs och att kravet på individuella studieplaner följs. Vi har däremot i granskningen konstaterat att samtliga av de granskade studieplanerna dels inte följer de egna mallarna och dels inte uppfyller lagens krav om utbildningsmål och planerad studieomfattning.

Vi konstaterar att mallen för kommunal vuxenutbildning och särskild vuxenutbildning består av färre områden än Skolverkets stödmodell för studieplanen. Skolverket stödmodell innehåller till exempel fält för fler elevuppgifter, studieform, insatser inom studievägledning samt uppgifter vid revidering. Den kommunala mallen ger visserligen förutsättningar för att upprätta en studieplan i enlighet kraven i skollagen (20 kap. 8 § samt 21 kap. 8 §) men är den är inte lika omfattande som Skolverkets stödmodell. Vi anser att färre stödområden i kommunens mall än i Skolverkets stödmaterial lägger större ansvar på studie- och yrkesvägledaren att få med nödvändig information vid upprättandet av studieplanen. Det är till exempel oklart var studievägledaren ska dokumentera revideringar eller att eleven fått den information av studie- och yrkesvägledningen som krävs enligt förordningen om vuxenutbildning. Av 2 kap. 16 § förordning om vuxenutbildning framgår även att det ska

anges vilket program inom gymnasieskolan som utbildningen huvudsakligen motsvarar om utbildningsmålet för en elev i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå är en gymnasieexamen. Av mallen framgår inte att den här uppgiften ska noteras, det är därför av vikt att studie- och yrkesvägledaren är medveten om kravet och noterar det i samband med anteckningarna av den enskildes planerade studier.

2.7. De studerande erbjuds studie- och yrkesvägledning

2.7.1. Iakttagelser

Kristianstad kommun har en samlad studie- och yrkesvägledning, Väglednings- och lärcentrum (VLC), som erbjuder stöd och vägledning för kommunens alla medborgare. VLC fungerar också som en samlad väg in för ansökan till vuxenutbildningen, oavsett vilken aktör som är utförare.

Arbete- och välfärdsförvaltningen är genom VLC ansvariga för studie- och yrkesvägledningen. Barn och utbildningsförvaltningen köper in tjänsterna för studie- och yrkesvägledning från arbete- och välfärdsförvaltningen. Om barn- och utbildningsförvaltningen märker att elevantalet för vuxenutbildningen ökar sker en dialog med arbete- och välfärdsförvaltningen om det behövs fler studie- och yrkesvägledare. Tidigare hade respektive förvaltning sina egna studievägledare. De intervjuade vid VLC beskriver organisationsförändringen till en gemensam enhet som bidragande till en ökad samordning och tydlighet i organisationen.

Studie- och yrkesvägledare besöker på plats verksamheterna inom vuxenutbildningen för att öka vägledningens tillgänglighet för de studerande.

2.7.2. Bedömning

Vi bedömer att de studerande erbjuds studie och yrkesvägledning. Bedömningen grundar vi på att eleverna genom en samlad studievägledning på VLC har konstant tillgång till studievägledare. Vi anser även att det underlättar för eleverna att studievägledarna också vid bestämda tillfällen finns på plats ute i de olika skolorna för en mer närvarande studievägledning.

2.8. Samverkan med arbetslivet

2.8.1. Iakttagelser

Arbete- och välfärdsförvaltningen är ansvariga för att följa upp resultatet av etablering på arbetsmarknaden utifrån de insatser som kommunen genomför och har den främsta kontakten med arbetsmarknadens parter och arbetsförmedlingen. Arbete- och välfärdsförvaltningen har ett systematiskt samarbete med arbetsförmedlingen. Samarbetet sker såväl på chefs- som medarbetarnivå genom regelbundna avstämningsmöten på ledningsnivå, gemensamma projekt, lokal överenskommelse och samverkansavtal.

Kristianstad kommun och arbetsförmedlingen har en lokal överenskommelse om unga med stöd av delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA). I samverkansgruppen knuten till arbetet med DUA ingår representanter från båda förvaltningarna samt Östra Göinge och Bromöllas kommuner. Syftet med överenskommelsen är att genom samverkan, utifrån lokala behov, långsiktigt och varaktigt minska ungas arbetslöshet. Det hand-

lar främst om att få nyanlända unga i arbete. Kristianstad kommun och arbetsförmedlingen har därutöver ett flertal samverkansprojekt och även den gemensamma verksamheten Ungdomstorget som erbjuder unga i åldern 16-29 år stöd att få arbete eller påbörja studier.

Inom arbete- och välfärdsförvaltningen finns matchningsgruppen, en enhet med uppdraget att ge tillgång till praktik, arbete och utbildningsinsatser för personer som står utanför arbetsmarknaden. Matchningsgruppen beskriver ha ett nära samarbete med privata företag och arbetsförmedlingen. Arbete- och välfärdsförvaltningen har även en nära kontakt med privata företag genom lärlingsutbildningarna.

En stor del av den etablerade samverkan för barn- och utbildningsförvaltningen sker tillsammans med arbete- och välfärdsförvaltningen. Utöver det interna samarbetet har barn- och utbildningsförvaltningen och arbete- och välfärdsförvaltningen ett samarbete med NÖSK (Nordöstra Skånes kommuner) inklusive Sölvesborgs kommun. Tillsammans med representanter från kommunens två förvaltningar, NÖSK och arbetsförmedlingen diskuteras bland annat vilka yrkesutbildningar som behövs för att möta arbetsmarknadens behov. Under intervju framhåller arbete- och välfärdsförvaltningen att arbetsförmedlingen, som håller i Arbetsmarknadsråden, är en viktig samarbetspartner när det gäller att identifiera arbetsmarknadens behov av kompetens. Barn- och utbildningsförvaltningen är även med i en övergripande grupp som diskuterar kompetensförsörjning inom skolan. Den samverkan som sker från barn- och utbildningsförvaltningens sida är relaterad till utbildningsnära frågor.

Samverkan med arbetsförmedlingen liksom arbetsmarknadens parter beskrivs under intervjuer som systematiserat och välfungerande. Detta trots att arbetsförmedlingen har en annan, mer platt, organisationsstruktur som inte alltid matchar kommunorganisationen. En utmaning i samarbetet som lyfts under intervjuerna är att garantera att personer med rätt beslutsmandat från arbetsförmedlingen deltar vid möten.

2.8.2. Bedömning

Vi bedömer att det finns en fungerande samverkan med arbetslivet genom arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter samt mellan barn- och utbildningsförvaltningen samt arbete- och välfärdsförvaltningen i arbetsmarknadsfrågor. Bedömningen grundar vi på att det finns formaliserade samverkansformer mellan kommunen och arbetsmarknadens parter. Det finns ett välfungerande samarbete som vi bedömer bidrar till att eleverna får en närhet till arbetsmarknaden.

2.9. Uppföljning av de utbildningar som upphandlas

2.9.1. Iakttagelser

SFI genom folkhögskolorna och folkuniversitetet är inte upphandlade verksamheter. Detta är verksamhet som godkänns av Skolinspektionen och som eleverna kan välja om de vill. Kommunen har ingen tillsyn över dessa verksamheter.

Arbets- och välfärdsförvaltningen har fem upphandlade utbildningsanordnare: Leep, Roofab, Hermods, VFG (transport) och Movant. Barn- och utbildningsförvaltningen har enbart en utbildning som upphandlas och det är distansutbildning via NTI. Skolresultaten

följs upp på individuell nivå och barn- och utbildningsnämnden betalar distanskurserna styckvis.

För de upphandlade utbildningarna är kommunen huvudman. En rektor inom arbete- och välfärdsnämnden har det pedagogiska ansvaret för kommunens upphandlade utbildningar.

Uppföljningen av utbildningarna sker kvartalsvis genom besök hos utbildningsanordnarna. Vid dessa uppföljningssamtal träffar rektorn, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare från kommunen utbildningsledare, lärare och elever hos utbildningsanordnaren. Uppföljningen dokumenteras och följer en framtagna mall med 17 områden, däribland studerandeflytande, kursinnehåll och måluppfyllelse. Vid varje besök har kommunen även särskilda fokusområden utifrån påtalade brister och förändringar i verksamhetens förutsättningar. Uppföljningen sammanställs och analyseras årligen.

Kommunen följer även regelbundet upp de upphandlade utbildningarnas systematiska kvalitetsarbete och begär in kvalitetsdokument, likabehandlingsplan och resultat i elevenkäter. Iakttagna brister följs särskilt upp och vidtagna åtgärder utvärderas. Rektorn deltar även i utbildningarnas branschråd, där utbildningens kvalitet diskuteras.

Kommunens sanktionsmöjligheter består av uppsägning av avtal som inte följs, samt vite för avtalsbrott. Kommunen har tidigare sagt upp avtal som ett resultat av framkomna brister vid uppföljningen.

Kristianstad kommuns fullmäktige har den 12 december 2017 antagit ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare. Varje nämnd ska inom sitt ansvarsområde definiera vilka privata aktörer som omfattas av programmet och arbeta fram en plan enligt programmets kriterier för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Program gäller för upphandling och avtal med privata utförare som ingås efter att programmet fastställts i kommunfullmäktige den 12 december 2017 och börjat tillämpas från och med den 1 januari 2018.

2.9.2. Bedömning

Vi bedömer att det sker uppföljning av de utbildningar som upphandlas. Bedömningen grundar vi på att kommunen noggrant följer upp de utbildningar som upphandlas genom att utbildningsresultat följs upp, uppföljningssamtal sker, att rektor medverkar i branschråd samt att det finns sanktionsmöjligheter för kommunen.

Kristianstads kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare är inte tillämplig för den period och den uppföljning som granskats eftersom avtal med de utförarna ingåtts före det att programmet fastställdes i fullmäktige. Vid framtida upphandlingar behöver dock berörd nämnd, i egenskap av huvudman, ta hänsyn till de kriterier som fullmäktiges program ställer på avtal med privata utförare och plan för uppföljning.

2.10. Erbjudna utbildningar och efterfrågan

2.10.1. Iakttagelser

Barn- och utbildningsförvaltningen och arbete- och välfärdsförvaltningen samarbetar för att kunna tillse att de utbildningar som efterfrågas i kommunen erbjuds. Arbete- och välfärdsförvaltningens arbetsmarknadsnära perspektiv har medfört kunskap om för vilka yrkesgrupper arbetsmarknaden är god. Eftersom det finns yrkeslärare både på gymnasial nivå och vuxenutbildningsnivå kan kommunen erbjuda yrkesutbildningar inom de flesta olika ämnen. Även på grundläggande nivå erbjuds utbildningar som efterfrågas. Genom att kommunen också har handlat upp en aktör som erbjuder utbildningar på distans och att dessa utbildningsplatser betalas styckvis, kan kommunen erbjuda de utbildningar som efterfrågas oavsett efterfrågans storlek i Kristianstad.

Kommunerna i Skåne Nordost samverkar inom vuxenutbildningen genom ett gemensamt kursutbud. Arbete och välfärdsförvaltningen framhåller att det innebär en möjlighet för invånare i Kristianstad att välja från ett större utbud av utbildningar. När storleken på efterfrågan bedöms i ett regionalt sammanhang finns ett större potentiellt elevunderlag för kurserna, vilket ökar förutsättningarna att kunna erbjuda kurser inom fler områden. Utbudet breddas framförallt gällande yrkesutbildningarna.

Vilka utbildningar som behövs för att möta upp de behov som finns på arbetsmarknaden diskuteras i ett flertal samarbetsforum. Det finns ett utvecklat samarbete mellan kommunerna i Skåne Nordost där efterfrågan på vuxenutbildning avhandlas i gemensamt nätverk med arbetsförmedlingen, liksom rektorsnätverk och ett särskilt SFI-nätverk. Arbetsförmedlingen, som håller i arbetsmarknadsråden, är en viktig samarbetspartner i detta arbete enligt arbete- och välfärdsförvaltningen.

Tillsammans med representanter från kommunens två förvaltningar, Skåne Nordost-samarbetet (NÖSK) och arbetsförmedlingen diskuteras bland annat vilka yrkesutbildningar som behövs för att möta upp det behov som finns på arbetsmarknaden.

2.10.2. Bedömning

Vi bedömer att kommunen tillser att de utbildningar som efterfrågas i kommunen erbjuds eleverna. Kommunen själv erbjuder inte alla kurser, utan det sker i samarbete med andra kommuner. Bedömningen grundar vi på att det sker en omvärldsspaning av förvaltningarna för att undersöka vilka utbildningar som efterfrågas. Vi anser även att samarbetet med Skåne-Nordost stärker möjligheten att erbjuda utbildningar som efterfrågas av eleverna.

Skolinspektionen har efter tillsyn i Kristianstads kommun konstaterat i sitt granskningsbeslut från december 2017 att det, avseende vuxenutbildningen på grundläggande nivå, saknas ett tydligt erbjudande av kurser i religionskunskap, historia, geografi, fysik, kemi, biologi samt hem- och konsumentkunskap. Skolinspektionens utredning visar vidare att det, avseende särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå, saknas ett tydligt erbjudande av kurs i hem- och konsumentkunskap. Kristianstads kommun har därför fått ett föreläggande om att vidta åtgärder senast 14 september 2018 så att den kommunala vuxenutbildningen på grundläggande nivå samt den särskilda utbildningen för vuxna på grundläggande nivå bedrivs med det utbud som författningarna kräver.

2.11. SFI-utbildningen påbörjas inom 3 månader från rätt till utbildningen

2.11.1. Iakttagelser

Detta är ett område som följs regelbundet av förvaltningen. Uppföljningen visar att kravet på studiestart inom 3 månader klaras av. Personal på SFI anger att den ungefärliga väntetiden vid granskningstillfället är en månad. Förutom SFI-utbildning i kommunens egen regi bedrivs även SFI-utbildning av Folkuniversitetet, Hyllie Park folkhögskola och Furuboda folkhögskola. Fler aktörer i kommunen har bidragit till kortare väntetid än tidigare då den, enligt uppgifter under intervjun, översteg tre månader.

Tabell 6 – Kötider kvartal 3 år 2017

Kötider kvartal 3 år 2017

24 deltagare på kartläggningen

Snitt kötid för deltagare som tillhör etableringen: 32 dagar

Snitt kötid för övriga invandrare: 35 dagar

Källa: SFI-statistik Kristianstads kommun

2.11.2. Bedömning

Vi bedömer att utbildningen påbörjas inom 3 månader från det att eleven har rätt till utbildningen. Vi grundar bedömningen på att ledtiden följs kontinuerligt av verksamheten. Vi notera, liksom förvaltningen, att de privata aktörerna möjliggör de korta väntetiderna och att kommunen står inför en utmaning om dessa aktörer skulle avsluta sin SFI-utbildning.

2.12. Kartläggning av elevens kunskaper och förutsättningar i SFI

2.12.1. Iakttagelser

Inför studiestart på SFI sker det två kartläggningar. Inledningsvis gör kommunens antagningsenhet en bedömning om eleven har rätt till SFI. Därefter sker en kartläggning av elevens kunskaper och förutsättningar av personalen på SFI. Ansvaret för kartläggningen är fördelat till två lärare. Genom en tydlig ansvarsfördelning blir kartläggningen genomförd enligt samma process och enligt de riktlinjer som finns och dokumenterats. Kartläggningen av personalen på SFI sker främst under två veckor och består i huvudsak av två kartläggningssamtal där lärare, tolk och elev deltar. Under samtalen ställer läraren frågor för att kartlägga tidigare kunskaper, erfarenheter, intressen och förväntningar på utbildningen. Även om eleven saknar formell utbildning, kartläggs vilket förhållande eleven har till text och vilken kunskap han/hon tillförskaffat sig på annat sätt. Elever med akademisk bakgrund hamnar inte per automatik i ett eget spår, utan elevens kändedom för det latinska alfabetet och elevens förhållande till text undersöks.

De intervjuade pedagogerna beskriver kartläggningssamtalen generellt som en positiv upplevelse för eleven, som får sina kunskaper bekräftade. Efter samtalen deltar eleven i 2-10 lektioner där hen får möjlighet att visa hur hen tillägnat sig ny kunskap, vilket också beskrivs som en del av kartläggningen. Resultatet av kartläggningen avgör vilken studiegrupp eleven placeras i. Elevens kunskaper kan därefter följas upp igen efter ungefär en

månad. Om elevens kunskaper eller förutsättningar inte stämmer överens med den tilldelade studiegruppen, finns möjlighet till ny bedömning och omplacering. Kartläggningen pågår på så sätt över tid och tillsammans med berörda lärare och elev. Förutom kartläggningen på SFI upprättas en individuell studieplan för eleven hos VLC. De intervjuade betonar vikten av att dra nytta av informationen som framkommit i samtal med eleven, för att undvika att samma frågor gällande elevens situation utreds under upprättande av studieplan och kartläggningssamtal.

2.12.2. Bedömning

Vi bedömer att det vid studiestart genomförs en kartläggning av elevens kunskaper och förutsättningar. Bedömningen grundar vi på att det finns ett välutvecklat arbetssätt och dokumenterade riktlinjer för att kartlägga elevernas kunskaper och förutsättningar. Vi anser att det är positivt att den inledande kartläggningen följs upp efter en månad med möjlighet att göra en ny bedömning av elevens kunskaper och förutsättningar i förhållande till den tilldelade studiegruppen.

3. Bedömningar

3.1. Bedömningar mot kontrollmål

Kontrollmål	Kommentar
Det sker aktiva insatser för att nå dem som har rätt till utbildningen och för att motivera dem	Uppfyllt Vi bedömer att det sker aktiva insatser för att nå dem som har rätt till utbildningen och för att motivera dem. Det finns en samlad väg in för ansökan till vuxenutbildningen som också kan ta ett övergripande ansvar för att nå de som har rätt till utbildning. Det sker aktiva insatser för att motivera utbildning i form av representation på mässor och annat informationsmaterial som går ut till potentiella elever.
Det finns behöriga lärare i undervisningen	Uppfyllt Kristianstad kommun har en hög behörighetsgrad på sina lärare. Inte alla yrkeslärare är behöriga, men i linje med skolverket får den som inte har legitimation som lärare anställas utan tidsbegränsning om denne ska undervisa ett yrkesämne. Detta gäller bara om det saknas sökande som har legitimation, om den sökande har tillräcklig kompetens och det finns skäl att anta att den sökande är lämplig att bedriva undervisningen.
Det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete	Delvis uppfyllt I arbete- och välfärdsnämnden sker uppföljning främst av de kommunala målen. Det är positivt att det finns mål med indikatorer som regelbundet följs upp för varje verksamhetsområde. Målen står inte i strid med de nationella. Huvudmannen ska säkerställa en systematisk uppföljning även av områden inom de nationella målen som eventuellt inte ryms i den kommunala målstyrningen. Det är oklart hur detta dokumenteras och säkerställs på huvudmannanivå enligt de uppgifter som framkommit vid granskningstillfället. Den uppföljning som sker till barn- och utbildningsnämnden säkerställer inte att resultat från hela den verksamhet inom vuxenutbild-

	ningen som nämnden ansvarar för kontinuerligt följs upp och analyseras på huvudmannanivå, samt dokumenteras i föreskrivna delar.
Varje elev har en individuell studieplan som utarbetas i samverkan med eleven	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Bedömningen grundar vi på att det finns rutiner och processer för att säkerställa att varje elev får en individuell studieplan utarbetad. Det finns även mallar för studieplanerna. Vidare har det i intervjuerna beskrivits att rutiner följs och att kravet på individuella studieplaner följs. Vi konstaterar att det finns brister i mallarna och de studieplaner som vi granskat.</p>
De studerande erbjuds studie- och yrkesvägledning	<p>Uppfyllt</p> <p>Eleverna har genom en samlad studievägledning på VLC konstant tillgång till studievägledare. Vi anser att det underlättar för eleverna att studievägledarna också vid bestämda tillfällen finns på plats ute i de olika skolorna för en mer närvarande studievägledning.</p>
Det finns en fungerande samverkan med arbetslivet genom arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter.	<p>Uppfyllt</p> <p>Det finns formaliserade samverkansformer mellan kommunen och arbetsmarknadens parter. Det finns ett välfungerande samarbete som vi bedömer bidrar till att eleverna får en närhet till arbetsmarknaden.</p>
Det sker uppföljning av de utbildningar som upphandlas.	<p>Uppfyllt</p> <p>Kommunen följer nogsamt upp de utbildningar som upphandlas genom att utbildningsresultat följs upp, uppföljningssamtal sker, att rektor medverkar i branschråd samt att det finns sanktionsmöjligheter för kommunen.</p>
Ansvars- och rollfördelning är tydlig inom vuxenutbildningen	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Det finns en tydlig och klar rollförväntning trots att vuxenutbildningen hanteras under två olika nämnder. Vi anser samtidigt att det finns en risk i att de olika nämnderna använder olika styrsystem, vilket kan medföra att den politiska styrningen försvagas eller uppfattas som tvetydig.</p>
Kommunen tillser att de utbildningar som efterfrågas i kommunen erbjuds	<p>Uppfyllt</p> <p>Kommunen själv erbjuder inte alla kurser, utan det sker i samarbete med andra kommuner. Bedömningen grundar vi på att det sker</p>

	en omvärldsspaning av förvaltningarna för att undersöka vilka utbildningar som efterfrågas. Vi anser även att samarbetet med Skåne-Nordost stärker möjligheten att erbjuda utbildningar som efterfrågas av eleverna.
Utbildningen påbörjas inom 3 månader från det att eleven har rätt till utbildningen.	Uppfyllt Leditiden följs kontinuerligt av verksamheten. Vi notera, liksom förvaltningen, att de privata aktörerna möjliggör de korta väntetiderna och att kommunen står inför en utmaning om dessa aktörer skulle avsluta sin SFI-utbildning.
Vid studiestart genomförs en kartläggning av elevens kunskaper och förutsättningar	Uppfyllt Det finns ett välutvecklat arbetssätt för att kartlägga elevernas kunskaper och förutsättningar.

3.2. Revisionell bedömning

Syftet är att granska om de berörda nämnderna bedriver vuxenutbildningen och SFI utifrån gällande styrdokument och att verksamheten är ändamålsenlig.

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden i allt väsentligt säkerställer att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet.

Vi bedömer att arbete och välfärdsnämnden i allt väsentligt säkerställer att vuxenutbildningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med en god kvalitet.

Båda nämnderna behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Vidare behöver nämnderna arbeta med ansvarsfördelningen på ett sätt som innebär att det en fungerande samverkan inte bara vilar på tjänstemännen och utförarnivån. Dessutom behöver nämnderna säkerställa att de individuella studieplanerna upprättas i enlighet med lagens krav.

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas att implementerar styrkortsmodell för vuxenutbildningarna.

2018-02-16

Uppdragsledare
Lena Salomon

Projektledare
Viktor Prytz